

Ναι στα μη Κρατικά
Πανεπιστήμια
αλλά να γίνουν στη
μη Αθήνα

Παλιφάρεια

Χρήστος Κηπουρός

Ναι στα μη Κρατικά Πανεπιστήμια αλλά να γίνουν στη
μη Αθήνα

Copyright 2007

Χρήστος Κηπουρός

Μαυρομιχάλη 13

Διδυμότειχο

xkipuros@otenet.gr

Εικόνα εξώφυλλου: Σύνθεση συγγραφέα,

Πηγή: Αρχείο του ίδιου,

Εικ. Οπισθόφυλλου: ο. π.,

Πηγή: ο. π.,

Σ. Σ. Η παρακείμενη εικόνα αφιερώνεται σε όλους εκείνους εκ της Πολιτικής που συχνά πυκνά στη Βουλή ή στο γυαλί, αναθεματίζουν την ερήμωση της Περιφέρειας, χρεώνοντας την, οι μεν στους δε, και για την οποία έχουν συμβάλλει, συμβάλλουν και θα συνεχίσουν να συμβάλλουν, μηδενός εξαιρουμένου, τα μέγιστα. Όταν φυσικά δεν διαβάλλουν και αποβάλλουν όσους υπερασπίζονται παρόμοιες ιδέες. Επίσης αφιερώνεται στους εκ των Αθηναϊκών Μέσων κουτοπόνηρους που έκαναν και κάνουν την ίδια ακριβώς δουλειά, μετά λογοκρισίας. Τέτοια ήταν και είναι η εν Ελλάδι Δημοκρατία κατά τον περασμένο όσο και τον σημερινό αιώνα. Ακριβώς σαν την Περιφέρεια. Δηλαδή την Ελληνική Έρημο.

Εικόνα εξώφυλλου,

Εικόνα Οπισθόφυλλου,

Θράκη Ιανουάριος 2007,

Ναι στα μη Κρατικά Πανεπιστήμια αλλά να γίνουν στη μη Αθήνα

Του πρώην Βουλευτή Έβρου Χρήστου Κηπουρού

A. Εισαγωγή

Από πολλών δεκαετιών στην Ευρώπη η Περιφέρεια, εκτός από ιστορικό υποκείμενο της Δημοκρατίας και πολιτισμική της οντότητα, δεν παύει να αποτελεί και τον κύριο δείκτη της Δημοκρατίας σε αυτήν. Σε ολόκληρο σχεδόν το βιβλίο για την Τέταρτη Δημοκρατία *(1)* στη χώρα μας, κινήθηκα σε αυτή τη διανοητική, πολιτική και ηθική σφαίρα. Περιφέρεια και πάλι Περιφέρεια. Αυτό το συνώνυμο της πατρίδας, της γης, που στους μυθικούς χρόνους λατρεύονταν ως θεά.

Ειδικά για την Ελλάδα είτε πει κανείς τη φράση «Η ώρα της Περιφέρειας» είτε «Η ώρα της Δημοκρατίας» είναι το ίδιο πράγμα. Για αυτό και το πιο σωστό θα ήταν να αρχίσει να γίνεται λόγος για

πολύ μεγαλύτερες χρονικές υποδιαιρέσεις. Μια δε από αυτές π.χ. η δεκαετία από το 2010 έως το 2020 μπορεί από τώρα να ονομασθεί «Η δεκαετία της Περιφέρειας», αν όχι και ο τρέχων αιώνας να θεωρηθεί ως ο αιώνας της. Νομίζω όμως ότι ακόμη και μια δεκαετία, εν μέσω φυσικά της 4ης Δημοκρατίας, φτάνει ώστε να γίνει κάτι. Να μπει το νερό στο αυλάκι, που λένε.

Απλά εκείνο που έλεγα και λέω εγώ είναι ότι χωρίς την ισοτιμία της Πρωτεύουσας με την Περιφέρεια, δεν μπορεί να υπάρξει Δημοκρατία στη χώρα. Τα δύο αυτά μεγέθη και παράλληλα ιστορικές θεσμικές και πολιτισμικές οντότητες συνδέονται απευθείας ενώ αλληλοεξαρτώνται πολύμορφα. Ναι μεν και οι δύο τους είναι τα βασικά μεγέθη της κάθε χώρας, όμως και η Δημοκρατία δεν παύει να είναι ο δρόμος που οδηγεί στην αρμονική τους σχέση.

1. Πρωτεύουσα Περιφέρεια

Με αφετηρία τη συγκεκριμένη θέση εδώ και καιρό σκέφτομαι τον όρο «Πρωτεύουσα Περιφέρεια». Τόσο στο εθνικό επίπεδο όσο και στο Ευρωπαϊκό. Εκ περιτροπής δε σε αμφοτέρα. Νέες θεσμικές

πολιτικές που θα διακονήσουν την ιδέα της ισοτιμίας και επόμενα την ίδια την ιδέα της Δημοκρατίας.

Σε ό,τι αφορά το εθνικό επίπεδο, η θεσμοθέτηση της Πρωτεύουσας Περιφέρειας μπορεί να συμπεριληφθεί, πλέον της αιρετής Περιφέρειας και των άλλων που έχω γράψει (1), να εμπλουτίσει το αντικείμενο του Δημοψηφίσματος για το Περιφερειακό Ζήτημα, με βάση και τις δώδεκα Περιφέρειες που πρότεινα και να ονομαστεί «Εθνική Πολιτιστική Πρωτεύουσα Περιφέρεια». Κάθε Περιφέρεια της χώρας δηλαδή ανά εξαετία και επί ένα εξάμηνο να αναλαμβάνει Πρωτεύουσα Περιφέρεια της χώρας.

Και με δεδομένο το ότι ο θεσμός της αντίστοιχης Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης δεν τα πήγε και τόσο καλά όσο θα ανάμεναν οι εμπνευστές του -τα χαίρια του τα είδαμε στις τρεις του είδους, Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Πάτρα, στην Ελλάδα της τελευταίας τριακονταετίας- λέω ότι η χώρα μας μπορεί να προτείνει στην Ε.Ε. την παράλληλη θεσμοθέτηση της εκ περιτροπής επίσης, Πολιτιστικής Πρωτεύουσας Περιφέρειας της Ευρώπης.

Αν από το δεύτερο αυτό είδος επιλέγονται κάθε έτος δώδεκα, ας πούμε, Περιφέρειες ταυτόχρονα, αρμόδιο να χειρισθεί το πρώτο είδος του νέου θεσμού είναι το Ελληνικό Σύνταγμα. Επί του προκειμένου, η εν πολλοαίς, αμαρτία περιπεσούσα Αναθεώρηση, όσο και η αργοπορούσα Τέταρτη Δημοκρατία (1).

Τελικά, τόσο η ανά εξάμηνο Εθνική Πολιτιστική Πρωτεύουσα Περιφέρεια η οποία δίνει τη δυνατότητα στις προτεινόμενες δώδεκα Περιφέρειες της χώρας να είναι Πρωτεύουσες μια φορά η καθεμιά ανά εξαετία, όπως είπα, όσο και η ανά εικοσαετία Πολιτιστική Πρωτεύουσα Περιφέρεια της Ευρώπης, μπορούν να αποτελέσουν ένα μεγάλο βήμα στον Πολιτισμό, τη Δημοκρατία και την Ανάπτυξη.

Ειδικά σε μια χώρα, όπως η Ελλάδα, η Πολιτισμική χωροταξία με τη χαρτογράφηση των δρόμων του Πολιτισμού των Περιφερειών της μπορεί να οδηγήσει σε μια εκ νέου σύνθεση και Περιφερειοποίηση του Πολιτισμού. Από τους δρόμους της Ελιάς και του Κρασιού και τους δρόμους του Γαστρονομικού Πολιτισμού έως βέβαια τους δρόμους του αμιγούς Πολιτισμού και τους αντίστοιχους του Ιστορικού Πολιτισμού.

Ας μην επεκταθώ. Να πω μόνο ότι ναι μεν καλώς η Ελλάδα ζητάει την επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα, πράττει όμως κακά όταν τα αντιδιαστέλει με άλλες φυλακισμένες αρχαιότητες σε ξένα Μουσεία, όπως είναι η Νίκη της Σαμοθράκης καθώς και η Αφροδίτη της Μήλου. Και κυρίως πράττει κάκιστα όταν τα Αθηναϊκά Μουσεία χρησιμοποιούν την ίδια ακριβώς λογική με τα Βρετανικά, ως προς τα περί φύλαξης και προφύλαξης αρχαιοτήτων που γεννήθηκαν στην Περιφερειακή Ελλάδα, όπου και πρέπει να επιστρέψουν. Αλλιώς η δήθεν κομψή λέξη «φυλάσσεται» είναι συνώνυμη με τη λέξη «κατακρατείται» για να μην πω και καμιά χειρότερη λέξη.

2. Η γνώμη μου για το άρθρο 16

Σε ό,τι λοιπόν αφορά τα του Οίκου μας, ανάμεσα στις άλλες περιφερειοποιήσεις η πιο σημαντική ίσως αποδειχθεί η περιφερειοποίηση του Πολιτισμού. Και η εξ αυτής περιφερειοποίηση της Ακαδημαϊκής χωροταξίας. Και ως προς το θέμα αυτό δεν παίζει κανένα ρόλο η κρατική ή μη κρατική υπόσταση των Πανεπιστημίων. Θα έλεγα μάλιστα να δοθούν και κίνητρα σε αμφότερες τις κατηγορίες. Να δημιουργηθούν νέες Πανεπιστημιακές Μονάδες στην Περιφέρεια, όχι βέβαια του τύπου των Τ.Ε.Ι. με το γνωστό εντεταλμένο κλείσιμο δια μέσου των βαθμών αλλά με περαιτέρω άνοιγμα νέων μονάδων. Τα campus στους κάμπους. Επίσης στη θαλάσσια όσο και ορεινή Ελληνική πολυνησία.

Η δική μου δηλαδή απάντηση στο ερώτημα: κρατικά ή μη κρατικά Πανεπιστήμια, είναι: Περιφερειακά Πανεπιστήμια. Οι απόψεις τόσο των μεν όσο και των δε που είδαν το φως όλο αυτό το διάστημα δεν βρήκαν θιασώτες γιατί είναι μισές και ανάλατες. Γιατί αν υπάρχει κάτι καλό είναι να μπορούν οι δεκάδες χιλιάδες των νέων παιδιών που κάθε έτος ούτως ή άλλως προσφεύγουν στην αλλοδαπή να σπουδάσουν, να το κάνουν εδώ. Και φυσικά όχι στην Αθήνα αλλά στην Περιφέρεια.

Διαφορετικά η όλη υπόθεση των μη κρατικών Πανεπιστημίων θα αναδειχθεί σε ένα νέο Αθηναϊκό Project. Μια ενδεδυμένη μεν με

Πανεπιστημιακή τήβεννο επιχείρηση, πλην όμως, λήστευση του εναπομείναντος Περιφερειακού οικονομικού, κοινωνικού και κυρίως ανθρώπινου πλεονάσματος. Τρόπος του λέγειν πλεονάσματος.

Αυτό είναι το δικό μου άρθρο 16. Η μόνη σχέση του με το υπό αναθεώρηση ομώνυμο άρθρο είναι ο αριθμός 16. Συγκεκριμένα, η ψήφος στα 16, αρχής γενομένης από το Δημοψήφισμα για το Περιφερειακό και την Τέταρτη Δημοκρατία. Το περιβάλλον στο οποίο η Περιφέρεια, από γυμνή που είναι επί δεκαετίες, θα μπορέσει να ενδυθεί και να επενδυθεί. Και γιατί το όλο θέμα είναι υπόθεση κυρίως των δεκαεξάρηδων.

Το ένα το ταγιέρ που λέω είναι της Εθνικής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας Περιφέρειας. Το άλλο είναι της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας Περιφέρειας της Ευρώπης. Όμως το πιο καλό φόρεμα είναι εκείνο του οποίου το ύφασμα γράφει στην ούγια, «Τέταρτη Δημοκρατία» ^[1] και το οποίο επίσης παραπέμπει σε ένα νέο «Κοινό Ύφανσης». Τόσο για την Περιφέρεια όσο και την ίδια τη Δημοκρατία μετά των κοινωνικών καθώς και των πολιτισμικών της θεσμών και προϊόντων με ονομασία προέλευσης. Ένα ρούχο που να θυμίζει κάτι από την Εσθήτα της Νίκης της Σαμοθράκης.

3. Το νέο μεγάλο έργο της Αθήνας

Δεν υπονοώ βέβαια να γίνει η Θράκη η πρώτη Εθνική Πολιτιστική Πρωτεύουσα Περιφέρεια. Όπως και της Ευρώπης. Το κάνω άλλωστε σε μια υπό δημοσίευση νέα εργασία, με τίτλο: «Οι δρόμοι του Πολιτισμού στη Θράκη κι ο εξ αυτών χερσαίος». Αυτό που λέω εδώ είναι να υπάρξει πρόβλεψη στο υπό μελέτη Νομοσχέδιο για τα μη κρατικά Πανεπιστήμια, ως προς την σαφή περιφερειακή διάσταση της Ακαδημαϊκής χωροταξίας. Αλλιώς τα μη κρατικά αυτά ιδρύματα, πολύ σύντομα μάλιστα, θα γίνουν το νέο μεγάλο έργο της Αθήνας.

Μια νέα Αττική οδός, μετά των υπόγειων, επίγειων, υπέργειων και εναέριων έργων. Το τελευταίο το λέω γιατί σχετίζεται προφανώς με την ταχύτερη προσπέλαση στις Βρυξέλες. Η μια διάσταση της κόντρας των υπερασπιστών των κρατικών και των μη κρατικών Πανεπιστημίων είναι και αυτή. Οι δύο πανεπιστημιακοί μηχανισμοί μετά των όποιων Δεξιών ή Αριστερών, που θα καυγαδίζουν για το ποιος θα βάλει πρώτος χέρι στα κοινοτικά πακέτα, αυτό που θα κάνουν στην ουσία είναι η εξ αντικειμένου αφαίρεσή τους, από τον ιστορικό δικαιούχο. Την Περιφέρεια.

Σύντομα νομίζω θα αποδειχθεί, αν δεν έχει ήδη γίνει αυτό, ότι το δίλημμα κρατικά ή μη κρατικά Πανεπιστήμια είναι ψευδοδίλημα. Ας μην επεκταθώ στο τι σημαίνει να είναι κανείς υποστηρικτής των μη κρατικών. Ούτε στην ταυτότητα των υποστηρικτών των

κρατικών. Θα κρεμάσουν όμως τους τελευταίους που προβάλλονται ως συνεπείς, και θα πάνε τζάμπα και πολλοί πρώην κυβερνητικοί αξιωματούχοι. Τόσο υπουργοί όσο και πρωθυπουργοί. Αυτό που λέω εγώ είναι ότι η Δημοκρατικότητα δεν έχει καμιά σχέση με το ναί ή το όχι στην αναθεώρηση του άρθρου 16. Θα αποδειχθεί από το ποιος θα υπερασπιστεί με τη ψήφο του τη διασφάλιση της περιφερειακότητας της νέας Ακαδημαϊκής χωροταξίας. Τέτοιους ανθρώπους θα πήγαινε με το φανάρι να ψάξει στη Βουλή αν ζούσε ο Διογένης. Εγώ απλά ρωτώ, ποιοι είναι αν υπάρχουν;

Η απουσία περιφερειακού λόγου από τη Βουλή διευκολύνει την Κυβέρνηση να αποσιωπά την μεγάλη της εκδούλευση διαμέσου των μη Κρατικών Πανεπιστημίων, στα κάθε τύπου σαΐνια των Αθηνών. Από τους Κολλεγιοπώλες έως αυτούς που σήμερα «διακονούν» την ευρύτερη κοινωνικοοικονομική και πολιτική σφαίρα ως Τηλεπώλες, Χρηματοπώλες, Πετρελαιοπώλες και Πληροφοριοπώλες, όπως θα τους αποκαλούσε στους «Ιππής» του, αν ζούσε, ο Αριστοφάνης.

Είναι τόσο ανόητες, ευάλωτες και ψεύτικες οι κομματικές αλήθειες που η αλήθεια δεν κατοικεί πλέον σε κανένα χώρο. Για αυτό και η διατύπωσή της μπορεί να βρίσκει υπερασπιστές σε όλο το λεγόμενο πολιτικό φάσμα που κατά τα άλλα τείνει να γίνει, αν δεν έγινε ήδη, φάντασμα. Έστω και αν μετά από λίγο πέσουν εκ νέου θύματα, από τους όποιους κομματικούς Παλαιοπώλες που καμώνονται τους Νεοπώλες. Κατά τους οποίους η Δημοκρατία μπαίνει σε κρίση, εννοείται όταν δεν κυβερνούν, και όταν η κρίση αυτή είναι κρίση πολιτικής ενώ είναι καθολική, η οποία δεν εξαιρεί κανένα, και κυρίως είναι κρίση της μεταπολιτευτικής συνύπαρξης των

θεμελιωδών αξιών με αναξίους. Τόσο πολιτικά και ηθικά αναξίους όσο και διανοητικά.

Ναι μεν καλή είναι η ορχήστρα, όπως γίνεται με κάποιους πολιτικούς χώρους που ως προς τα μη κρατικά πανεπιστήμια διαθέτουν πλειοψηφικά πακέτα του «ναι» αλλά και τα δήθεν εναλλακτικά του «όχι», όμως πόσο καλή μπορεί να είναι μια ορχήστρα χωρίς Μούσες και για αυτό χωρίς μουσική; Και που και αν ακόμη έπαιζε play back από κάποιο πειρατικό CD, πνίγεται τελικά από το θόρυβο που βγάζουν οι μηχανές μεγάλου κυβισμού; Είναι να απορεί κανείς τι χρειάζεται η μπαγκέτα. Για αυτό κι εγώ λέω ότι το μόνο καλό που μπορούν να κάνουν είναι να την αφήσουν κατά μέρος και να ασχοληθούν με κάτι άλλο.

Διάβασαν ότι σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες έχουν ως σύνθημα το «να εφεύρουμε το αύριο» και είπαν και εδώ να πουν κάτι ανάλογο. Έτσι τους προέκυψε η φράση: «Με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον». Εγώ πάλι λέω ότι το βλέμμα δεν φτάνει ούτε στο ελάχιστο. Πόσο μάλλον όταν κατατρύχεται από πολύχρονο στραβισμό. Και επίσης και από αχρωματοψία. Γιατί αν κάτι χρειάζεται να στραφεί προς τα εκεί αυτό είναι το πνεύμα. Όμως και το μέλλον, δεν έχει να περιμένει κάτι. Δεν έχει να λάβει παρά του μη έχοντος. «Ουκ αν λάβει», συμπληρώνει η γνωστή ρήση για το χρήμα. Επί του προκειμένου, τις ιδέες και τον πνευματικό πλούτο. Οπότε το μόνο σίγουρο είναι ότι το μέλλον θα επιστρέψει άπραγο.

Ας υποθέσουμε όμως ότι κάνω λάθος και ο μόλις παρατεθείς ζωγραφικός πίνακας δεν αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα και ότι οι εικονιζόμενοι αγωνίζονται και αυτοί για την Περιφέρεια. Αν όντως είναι έτσι τότε γιατί δεν τόνισαν στις ομιλίες τους στη Βουλή να εξαιρεθεί η Αττική από την ίδρυση των μη κρατικών Πανεπιστημίων; Τι σόι άλλωστε μη κρατικά θα είναι όταν πέραν όλων των άλλων αυτό που θα κάνουν θα είναι να διογκώνουν το κράτος των Αθηνών; Έστω όμως και τώρα μπορούν να καταθέσουν Νομοσχέδιο με ένα και μόνον άρθρο: «Τα μη κρατικά Πανεπιστήμια ιδρύονται αποκλειστικά και μόνο στην Περιφέρεια». Ποιο είναι λοιπόν αν υπάρχει ένα συνώνυμο των μη κρατικών Πανεπιστημίων; Η μη Αθήνα.

Σημειώσεις

{1} Χρήστος Κηπουρός, *Τέταρτη Δημοκρατία, Συμβόλαιο με τις Περιφέρειες*, 36η έκδοση, βλέπε στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Θ. <http://alex.eled.duth.gr/kipouros/>

Θράκη Ιανουάριος 2007,

**Ναι στα
μη Κρατικά
Πανεπιστήμια
αλλά
να γίνουν στη
μη Αθήνα**

Χρήστος Κηπουρός